

Droga ku wspólnej Europie – notatka

1. Przyczyny integracji europejskiej

- a) II wojna światowa przyniosła olbrzymie zniszczenia. Europa była pasmem ruin. Miasta trzeba było odbudować, podobnie jak przemysł i rolnictwo. Żaden z krajów nie był w stanie samodzielnie się z tym uporać.
- b) Zginęło kilkadziesiąt milionów ludzi, wielu zostało kalekami. Szerzył się głód i bieda. Brakowało żywności, która była reglamentowana. To sprzyjało rozwojowi tendencji komunistycznych.
- c) Zmienił się układ sił na świecie. Państwa Europy Zachodniej osobno nie mogły konkurować z żadnym z supermocarstw (USA, ZSRR).
- d) ZSRR rósł w siłę i przejął kontrolę nad całą Europą Wschodnią. W Europie wzrosło poczucie zagrożenia i obawa przed ekspansją ZSRR.

2. Plan Marshalla – przyczyny, zasady i skutki.

a) Przyczyny:

- prezydent Harry Truman chciał pomóc w odbudowie gospodarek państw europejskich by mogły one stać się partnerem w wymianie handlowej z USA,
- chciano szybko podnieść poziom życia Europejczyków, powstrzymać rozwój tendencji komunistycznych w zrujnowanych krajach, wzmocnić demokrację.

b) Zasady :

- Stany Zjednoczone zaproponowały pomoc ekonomiczną państwom europejskim na odbudowę i na podniesienie poziomu życia mieszkańców.
- Pomoc miała zostać udzielona w postaci kredytów, surowców, żywności ale i środków finansowych. Kongres amerykański przeznaczył na nią kilkanaście miliardów dolarów.
- Udział zaproponowano wszystkim państwom europejskim. Państwa bloku wschodniego odmówiły udziału w planie na żądanie Związku Radzieckiego.

c) By móc wprowadzić plan państwa europejskie musiały założyć organizację, która zarządzałaby uzyskanymi funduszami. Tak powstała **OEEC – Organizacja Europejskiej Współpracy Gospodarczej**, która w latach 60-ych XX wieku przekształci się w **OECD – Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju**.

d) Skutki:

- w ciągu czterech lat 1948 – 1952 r. poziom produkcji przemysłowej przekroczył wskaźniki przedwojenne, w 15 krajach, które przystąpiły do programu (bez RFN),
- Europa Zachodnia zaczęła bardzo szybko się rozwijać, a poziom życia obywateli znacznie się poprawił,
- państwa, które jeszcze kilka lat wcześniej walczyły ze sobą, teraz ściśle ze sobą współpracowały. Okazało się, że jest to możliwe.
- nastąpiła demokratyzacja Europy Zachodniej.

3. Etapy integracji europejskiej

a) Powstanie **Beneluxu**. Współpraca Belgii Holandii i Luksemburga w celu odbudowy tych krajów ze zniszczeń i likwidacji klęski głodu przyczyniła się do utworzenia przez te kraje unii celnej w 1947 r.

b) 1950 r. **Plan Roberta Schumana**, francuskiego ministra spraw zagranicznych, zakładał :

- koordynację wydobycia węgla i produkcji stali przez RFN i Francję. Dzięki temu zlikwidowano by źródło napięcia między tymi krajami – prawo do korzystania z bogactw Alzacji i Lotaryngii.
- możliwość przystąpienia innych krajów do tego planu.

c) **1951 r. Powstaje EWWiS** – Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali, na mocy **traktatu paryskiego**, który podpisało sześć krajów: Francja, RFN, Belgia, Holandia, Luksemburg i Włochy. Są to państwa założycielskie współczesnej UE.

d) **1957 r. Podpisanie traktatów rzymskich.** Powstają dwie kolejne wspólnoty

- **EWG** – Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej – jej celem jest doprowadzenie do powstania wspólnego rynku na wszystkie towary i usługi,
- **Euratomu** – Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej – zacieśnianie współpracy w dziedzinie energetyki jądrowej.

e) **1967 r. – powołanie wspólnych instytucji** dla trzech wspólnot europejskich.

f) **1968 r. – EWG wprowadza unię celną.**

g) **1979 r. – powstaje Parlament Europejski** w Strasburgu.

h) **1992 r. – na mocy traktatu w Maastricht** (Holandia) wspólnoty europejskie przekształciły się w **Unię Europejską**

4. Cele Unii Europejskiej.

- Wspieranie pokoju, wartości UE i dobrobytu obywateli UE.
- Zagwarantowanie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w przestrzeni bez granic wewnętrznych.
- Promowanie zrównoważonego rozwoju opartego na trwałym wzroście gospodarczym i stabilności cen, na wysoce konkurencyjnej gospodarce rynkowej umożliwiającej pełne zatrudnienie i postęp społeczny oraz na ochronie środowiska.
- Zwalczanie wykluczenia społecznego dyskryminacji.
- Wspieranie postępu naukowo-technicznego.
- Zwiększanie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz solidarności między państwami członkowskimi..
- Ochrona bogatej różnorodności kulturowej i językowej.
- Ustanowienie unii gospodarczej i walutowej, której walutą jest euro.

5. Państwa członkowskie Unii Europejskiej.

a) Państwa założyciele – Francja, Belgia, Holandia, Luksemburg, Niemcy, Włochy.

b) Do końca 2019 r. do UE należało 28 państw. Obecnie jest ich 27, po wystąpieniu W. Brytanii (01.02.2020). Polska wstąpiła do UE w 2004 r.

6. Ojcowie integracji europejskiej.

a) Jean Monnet, Robert Schuman – Francja.

b) Paul Henri Spaak – Belgia.

c) Konrad Adenauer – RFN.

d) Alcide De Gasperi – Włochy.

e) Winston Churchill – Wielka Brytania.